



POWIATOWY URZĄD PRACY

w OSTRZESZOWIE

ul. Przemysłowa 7, 63-500 Ostrzeszów

tel. 062 732 07 90, fax. 062 732 07 91

<http://pup.ostrzeszow.ibip.pl>

e-mail: poos@praca.gov.pl

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYKONNYCH W POWIECIE OSTRZESZOWSKIM W 2009 ROKU

MARZEC 2010 r.

Spis treści

Wstęp	3
1. Analiza bezrobocia wg zawodów i grup zawodowych	4
2. Napływ bezrobotnych w powiecie ostrzeszowskim w 2009 roku.	5
3. Analiza ofert pracy wg zawodów i grup zawodowych	7
4. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych	11
5. Analiza zawodów generujących długotrwałe bezrobocie.....	14
Zakończenie	17

Wstęp

Głównym celem opracowania jest przedstawienie wyników przeprowadzonego monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych zgodnie z zaleceniami przygotowanymi przez Ministerstwo Gospodarki i Pracy. Przez **monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych** należy rozumieć proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkoterminowych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy większe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Przez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Źródłem informacji do opracowania niniejszego raportu są :

- “ Załącznik Nr 3 do sprawozdania MPiPS-01 . **Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności za 2009 roku** oraz
- “ Załącznik Nr 2 do sprawozdania MPiPS-01 . **Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy. Stan za 2009 roku** .

Analiza struktury osób bezrobotnych i ich klasyfikacja wg zawodów, ofert pracy oraz zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest niezbędna do podejmowania efektywnych działań zmierzających do łagodzenia skutków bezrobocia w powiecie ostrzeszowskim.

1. Analiza bezrobocia wg zawodów i grup zawodowych

Według stanu na koniec grudnia 2009r. bezrobocie w powiecie ostrzeszowskim ukształtowało się na poziomie **2 215 osób**. W porównaniu do grudnia 2008r. nastąpił wzrost liczby bezrobotnych o 1031 osób tj. o 87,1%.

Stopa bezrobocia w powiecie wyniosła w końcu 2009r. **9,5%**. W porównaniu do stanu sprzed roku **wzrosła o 4,0 punkty procentowe**.

Największy udział w strukturze bezrobotnych stanowią osoby, które nie posiadają kwalifikacji zawodowych (15,44%), tj. 342 osoby.

Natomiast najliczniej reprezentowane zawody wśród osób bezrobotnych w końcu 2009 roku to:

- sprzedawca . 141 osób,
- monter zestrzajacz urządzeń elektronicznych . 136 osób,
- technik rolnik . 92 osoby,
- krawiec . 73 osoby,
- łusarz . 63 osoby,
- kucharz . 51 osób,
- technik mechanik . 45 osób,
- stolarz . 39 osób,
- technik handlowiec - 36 osób.

Analiza struktury bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie ostrzeszowskim w końcu 2009r. obejmuje duże grupy zawodowe. Każda z tych grup zawiera zróżnicowaną liczbę grup elementarnych 4-cyfrowych. W związku z tym pomimo, iż w analizie zawodów jednostkowych wśród bezrobotnych w powiecie ostrzeszowskim dominują sprzedawcy, to wśród grup zawodowych w układzie 2-cyfrowym dominuje grupa z kodem **74** tj. **pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**.

W grupie tej występują zawody takie jak:

- krawcy, szwaczki i tapicerzy . 128 osób,
- stolarze . 67 osób,

- cukiernicy . 18 osób,
- piekarze . 18 osób.

Ważną liczbą osób z w/w zawodami w obrębie jednej grupy 2-cyfrowej powoduje, że grupa ta usytuowała się na **pierwszym miejscu**.

Natomiast na **pozycji drugiej** występuje grupa z kodem **72 – robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń**, do której należą ślusarze, którzy są jednym z licznie występujących zawodów wśród osób bezrobotnych, zarejestrowanych w tutejszym urzędzie.

Inne znacznie reprezentowane grupy zawodowe wg kodu 2-cyfrowego to m.in.:

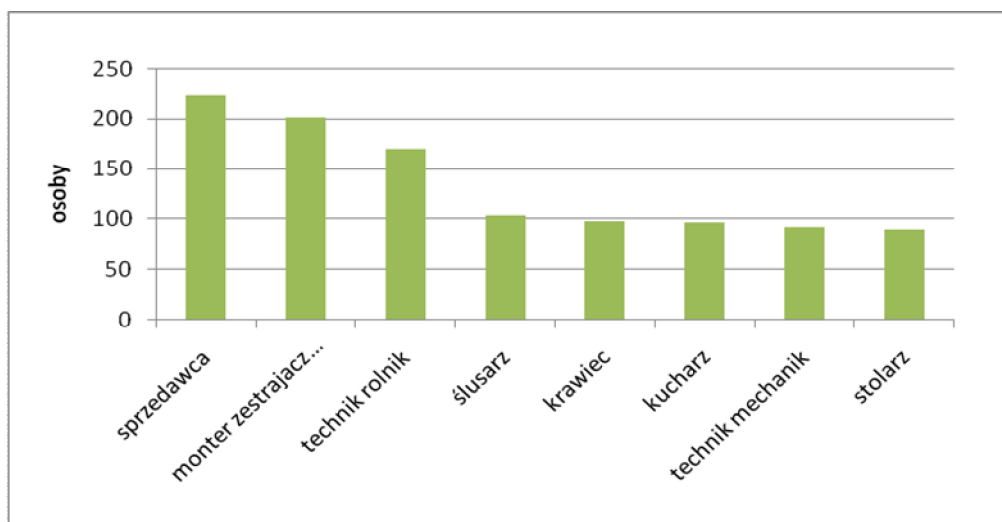
- **grupa zawodowa z kodem 82** . operatorzy i monterzy maszyn,
- **grupa zawodowa z kodem 32** . średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia,
- **grupa zawodowa z kodem 52** . modelki, sprzedawcy i demonstratorzy,
- **grupa zawodowa z kodem 31** . średni personel techniczny.

2. Napływ bezrobotnych w powiecie ostrzeszowskim w 2009 r.

W 2009 r. największy napływ bezrobotnych stanowią osoby **bez zawodu - 879 osób**.

Natomiast biorąc pod uwagę osoby bezrobotne posiadające kwalifikacje zawodowe największy napływ bezrobotnych wg zawodów przedstawia poniższy wykres:

Wykres 2.1 Napływ bezrobotnych według zawodów w powiecie ostrzeszowskim w 2009 r.



Analizując napływ osób bezrobotnych wg zawodów zauważyć można duży napływ osób bezrobotnych szczególnie w dwóch zawodach: *sprzedawca i monter zestrzajacz urządzeń elektronicznych*. W przypadku zawodu monter zestrzajacz to byli pracownicy firmy LEONIAutokabel Polska sp. o.o która od początku 2009 roku rozpoczęła zwalnianie grupowe pracowników. W tym czasie w 2009 roku z w/w firmie pracownicy utracili 1018 osób.

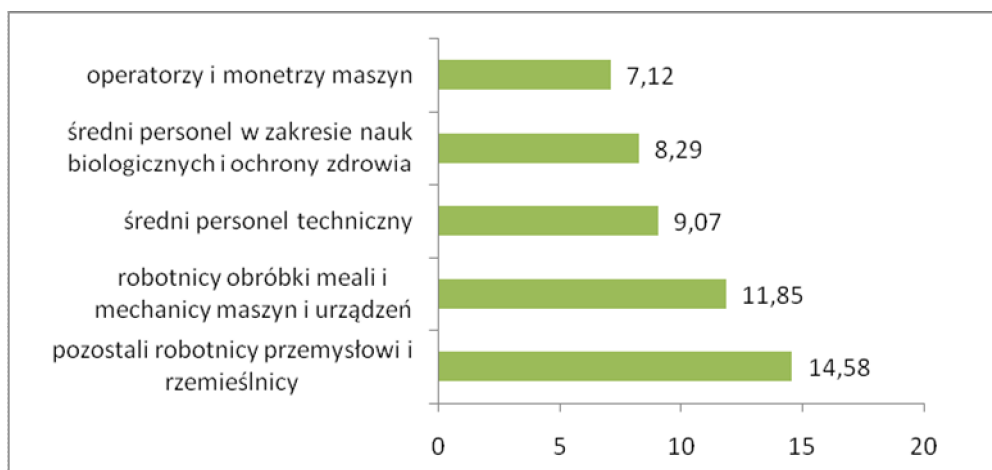
Z kolei biorąc pod uwagę zawody *technik rolnik*, a także *technik mechanik* są to najczęściej osoby, które nie pracowały w zawodzie wyuczonym i w związku z tym urząd pracy proponuje im takie formy wsparcia, które pozwolą przystąpić do zawodu lub nabyć odpowiednie umiejętności oraz kwalifikacje zawodowe.

Z kolei biorąc pod uwagę strukturę napływu osób bezrobotnych w 2009 roku według dużych grup 2-cyfrowych - największy udział posiadają osoby z grupy zawodowej **74 - pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** (14,58% ogółu bezrobotnych):

- krawiec . 98 osób,
- stolarz . 90 osób,
- stolarz meblowy . 58 osób,
- szwaczka . 40 osób,
- tapicer . 44 osoby.

Powyższą sytuację przedstawia wykres 2, obejmujący najliczniej reprezentowane grupy zawodowe wg kodu 2-cyfrowego.

Wykres 2.2 Struktura napływu bezrobotnych w powiecie ostrzeszowskim w 2009 roku według dużych grup 2-cyfrowych.



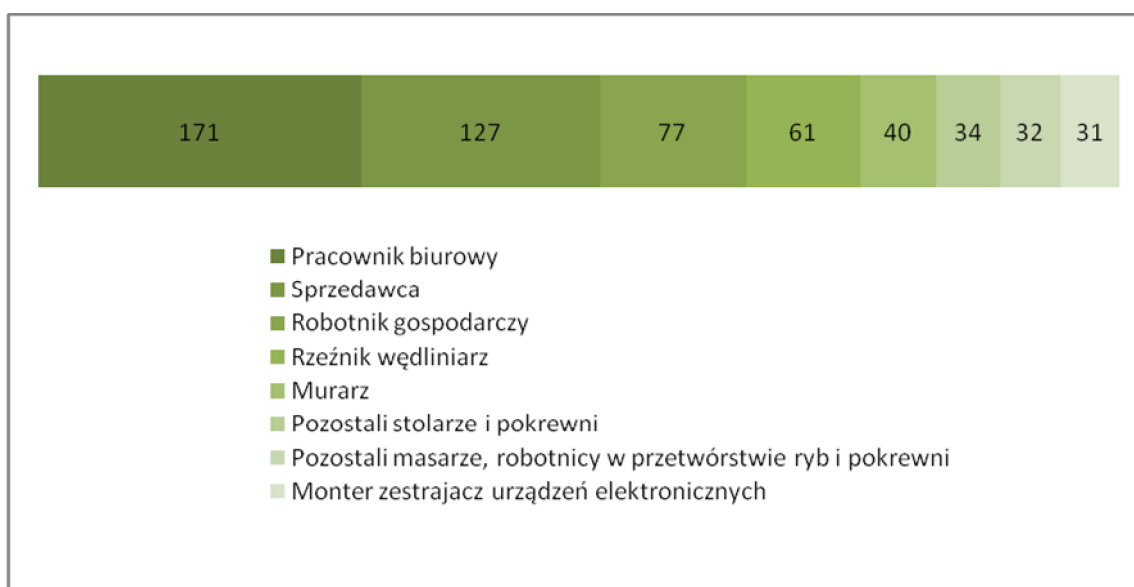
3. Analiza ofert pracy wg zawodów i grup zawodowych

W 2009 r. PUP w Ostrzeszowie miał do dyspozycji łącznie **1 360** ofert wolnych miejsc pracy, tj. o **530** (28%) mniej niż przed rokiem. Znaczny spadek liczby ofert pracy będących w dyspozycji PUP wynikał m.in. ze zmiany ustawy promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, która zniosła obowiązek pracodawców do zgłaszania w urzędzie pracy ofert wolnych miejsc pracy.

Wzrost zgłoszonych ofert pracy:

- 1072 (78,80%) pochodzący z sektora prywatnego,
- 288 (21,20%) pochodzący z sektora publicznego,
- 1354 (99,50%) dotyczyły pracy na czas określony,
- 833 (61,30%) to oferty pracy niesubsydiowanej,
- 527 (38,70%) dotyczyły pracy subsydiowanej,
- 608 (44,70%) przeznaczonych były dla kobiet,
- 429 (31,50%) przeznaczonych były dla młodzieży,
- 24 (1,80%) przeznaczone były dla osób niepełnosprawnych.

Wykres 3.1 Oferty pracy według zawodów zgłoszone w 2009 roku w powiecie Ostrzeszowskim (8 najpopularniejszych)



Analizując powyższy wykres możemy stwierdzić, że w 2009 roku w powiecie ostrzeszowskim, największą propozycją pracy tj. 171 zgłoszonych zostało stanowisko **pracownik biurowy**, z których ok. 75% adresowana była dla osób zainteresowanych odbyciem stażu.

Na drugiej pozycji znajdują się **sprzedawcy**. 127 ofert, (w tym 45 ofert stażu zawodowego), w porównaniu do roku poprzedniego mniej o 63 oferty.

Kolejną pozycją stanowi **robotnicy gospodarczy**. 72 oferty, z których większość dotyczyła zatrudnienia w ramach organizowanych przez gminy robót publicznych (50 skierowanych osób bezrobotnych).

W strukturze ofert pracy według dwucyfrowych grup zawodowych w powiecie ostrzeszowskim zgłoszonych w 2009 roku największą wskaźnik odnotowano w grupie zawodowej z kodem **41, tj. pracownicy obsługi biurowej**. Wycieczna liczba ofert pracy z grup elementarnych w układzie 4-cyfrowym, wchodzących w/w dwucyfrowych grup zawodów. usytuowały te grupy na 1 pozycji.

W grupie zawodowej pracownicy obsługi biurowej usytuowanej na 1 pozycji, największą ofertą pracy zostały zgłoszonych w takich zawodach jak:

- Pracownik biurowy - **171** ofert pracy
- Magazynier - **15** ofert pracy

Powyższą sytuację przedstawia tabela poniżej 3.1

Tabela 3.1 Struktura ofert pracy według grup zawodowych w układzie 2-cyfrowym w powiecie ostrzeszowskim w 2009 roku (%).

(wykaz najczęściej reprezentowanych dużych grup zawodowych)

Lp.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Oferty pracy zgłoszone w 2009
1.	41	Pracownicy obsługi biurowej, (w tym m.in.: pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani, magazynierzy i pokrewni)	15,44
2.	74	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (w tym m.in.: masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb, stolarze, szwaczki, hafciarki i pokrewni)	14,71
3.	71	Górnicy i robotnicy budowlani (w tym m.in.: murarze, robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani, robotnicy budowy dróg, robotnicy budownictwa wodnego i pokrewni)	12,21
4.	91	Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach (w tym m.in.: Gospodarze budynków, pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i podobne, goście, bagażownicy i pokrewni)	9,63
5.	52	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	9,56

Z kolei wykaz osób bezrobotnych wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy najczęściej zarejestrowanych w 2009 roku, oraz oferty pracy zgłoszone w powiecie ostrzeszowskim w 2009 roku przedstawia poniższa tabela.

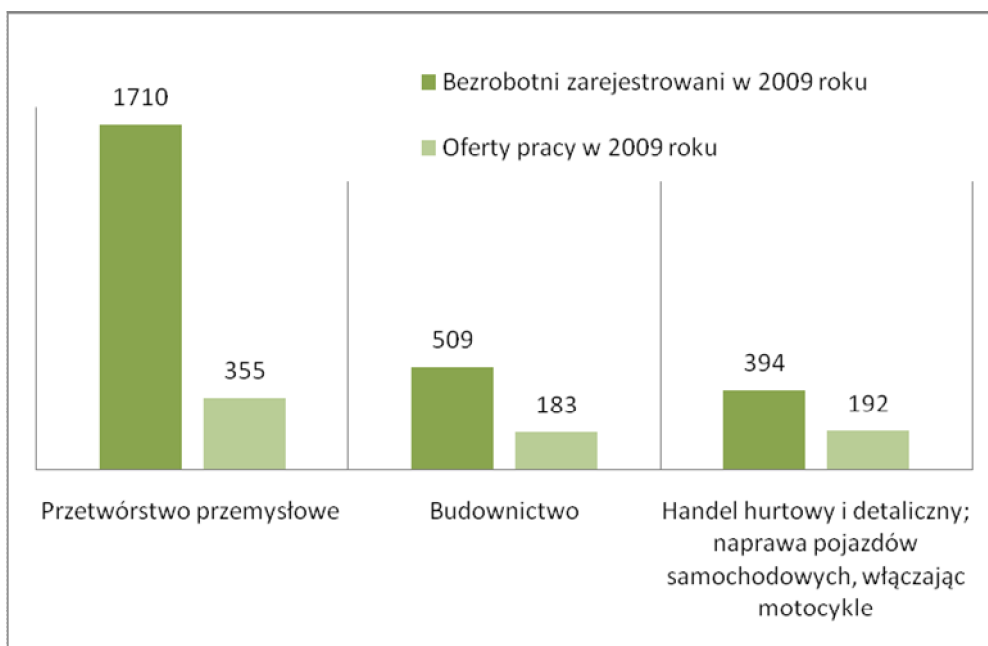
Tabela 3.2 Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w powiecie ostrzeszowskim w 2009 roku

(wybrano zawody wg PKD, dla których liczba bezrobotnych była największa)

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w 2009 roku	Oferty pracy w 2009 roku
Przetwórstwo przemysłowe	1710	355
Budownictwo	509	183
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	394	192

Wykres 3.2 Porównanie liczby bezrobotnych wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy z ofertami pracy w powiecie ostrzeszowskim w 2009 roku

(wybrano zawody wg PKD, dla których liczba bezrobotnych była największa)



Poniżej tabela przedstawia wykaz najliczniej reprezentowanych sekcji PKD według udziału % bezrobotnych zarejestrowanych w 2009 roku, uwzględniając również % udziału ofert pracy zgłoszonych w 2009 roku.

Tabela 3.3 Struktura bezrobotnych i ofert pracy według PKD w powiecie ostrzeszowskim w 2009 roku

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w 2009 roku	Oferty pracy zgłoszone w 2009 roku
Przetwórstwo przemysłowe	50,82	26,10
Budownictwo	15,13	13,46
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	11,71	14,12

Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

W celu przeprowadzenia analizy zawodów deficytowych oraz nadwyżkowych należy porównać średnio miesięczną liczbę ofert pracy zgłoszonych w 2009 r. ze średnio miesięczną liczbą zarejestrowanych bezrobotnych w tym roku wg zawodów. Następnie obliczając średnio miesięczną nadwyżkę lub deficyt podały się roboczej w badanym roku możemy ustalić wskaźnik intensywności nadwyżki lub deficytu zawodów (k).

Tabela 0.1. Zawody deficytowe (wskaźnik >1,1)

(wskaźnik intensywności deficytu zawodów k)

(30 zawodów wg kodu 6-cyfrowego, dla których wskaźnik osiągnął wartość największą)

Lp.	Zawód deficytowy	Wartość wskaźnika
1.	Rzeźnik-w dliniarz	32
2.	Operator urządzeń przetwórstwa drobiu	19
3.	Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]	9
4.	Nauczyciel przedszkola	8
5.	Robotnik gospodarczy	7,7

6.	Asystent bankowoci	7
7.	Monter rusztowa	7
8.	Monter konstrukcji budowlanych	6,5
9.	Spawacz r czny gazowy	6,5
10.	Formowacz wyrobów ceramicznych	6
11.	Rze nik w dliniarz	5,5
12.	Pozostali pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani	5
13.	Sekretarka	5
14.	Pozostali magazynierzy i pokrewni	5
15.	Brukarz	4,2
16.	Technik farmaceutyczny	4
17.	Laborant chemiczny	3
18.	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	3
19.	Pozostali robotnicy pomocniczy transportu i tragarze	3
20.	Pomoc kuchenna	2,7
21.	Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	2,6
22.	Recepcjonista	2,5
23.	Pozostali operatorzy urz dze przemysłu ceramicznego	2,2
24.	Ubojowy	2,1
25.	Nauczyciel matematyki	2
26.	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	2
27.	Pilarz	1,7
28.	Robotnik drogowy	1,6

29.	Asystent usług pocztowych	1,5
30.	Pozostali robotnicy pomocniczy w rolnictwie i pokrewni	1,5

Sporządzony raport pozwolił również ustalić, które **zawody** na powiatowym rynku pracy są **nadwyżkowe**, czyli w urzędzie pracy były zarejestrowane osoby bezrobotne, jednak 2009 roku nie zgłaszano ofert wolnych miejsc pracy.

**Tabela 0.2 Zawody nadwyżkowe – wskaźnik <0,9
(wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów)**

(30 zawodów wg kodu 6-cyfrowego, dla których wskaźnik osiągnął wartość najniższą)

Lp.	Zawód nadwyżkowy	Wartość wskaźnika
1.	Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	0,0323
2.	Technik elektronik	0,0435
3.	Pozostali rolnicy produkcji roślinnej	0,0435
4.	Mechanik samochodów osobowych	0,0444
5.	Fryzjer damski	0,0588
6.	Technik budownictwa	0,0667
7.	Mechanik . operator pojazdów i maszyn rolniczych	0,0667
8.	lusarz	0,068
9.	Technik informatyk	0,0682
10.	Tokarz	0,0816
11.	Nauczyciel nauczania początkowego	0,0909
12.	Specjalista ochrony środowiska	0,1111
13.	Pracownik ochrony mienia i osób [zawód szkolny:	0,1111

	Technik ochrony fizycznej osób i mienia]	
14.	Technik logistyk	0,125
15.	Mechanik pojazdów samochodowych	0,125
16.	Piekarz	0,125
17.	Kierowca operator wózków jezdniowych	0,125
18.	Tapicer	0,1364
19.	Pozostali in ynierowie i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0,1429
20.	Pozostali pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	0,1429
21.	Bufetowy [barman]	0,1429
22.	Spawacz ręczny łukiem elektrycznym	0,1429
23.	Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	0,1515
24.	Monter zestrójacz urządzeń elektronicznych	0,1542
25.	Kucharz	0,1649
26.	In ynier budownictwa . budownictwo ogólne	0,1667
27.	Pielgniarka	0,1667
28.	Lakiernik samochodowy	0,1667
29.	Cukiernik	0,1786
30.	Nauczyciel języka obcego	0,1818

4. Analiza zawodów generujących długotrwałe bezrobocie.

Analiza rankingu zawodów generujących długotrwałe bezrobocie oparta o wskaźnik długotrwałego bezrobocia umożliwia ustalenie zawodów, w których najczęściej osób ma status długotrwale bezrobotnych. Jeżeli wskaźnik przyjmuje

wartości bliskie 1, oznacza to, iż znaczna większość osób bezrobotnych należy do grupy osób długotrwale bezrobotnych.

Tabela 4.1 Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie według kodu dwucyfrowego w powiecie ostrzeszowskim w 2009 roku.

(wybrano 10 grup zawodowych, których wartości są bliskie 1)

Lp.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia ($W_{d,l}^k$)
1	2	3	4
1.	42	Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów	0,50
2.	62	Ogrodnicy	0,33
3.	92	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni	0,25
4.	34	Pracownicy pozostałych specjalności	0,23
5.	23	Specjaliści szkolnictwa	0,18
6.	52	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	0,18
7.	91	Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	0,18
8.	51	Pracownicy usług osobistych i ochrony	0,16
9.	81	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	0,15
10.	83	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,15

Powyższe zestawienie przedstawia grupy zawodów według wskaźnika długotrwałego bezrobocia, jeżeli udział długotrwale bezrobotnych do ogólnej liczby osób bezrobotnych w danym zawodzie jest niski, to sytuacja na rynku pracy przedstawia się korzystnie. Do grup zawodów o najwyższym wskaźniku w powiecie, kreującym niekorzystną sytuację na rynku pracy należą:

- *pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów* . w ród których występują grupy wg kodu czterocyfrowego m.in. takie jak: kasjerzy i sprzedawcy biletów, inkasenci i poborcy, recepcjoniści i rejestratorzy,
- *ogrodnicy* . w tym przede wszystkim grupy wg kodu czterocyfrowego takie jak: ogrodnicy producenci warzyw, kwiatów i pokrewni, ogrodnicy terenów zieleni, ogrodnicy sadownicy i pokrewni,
- *robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni*. w tym głównie takie grupy wg kodu czterocyfrowego jak: robotnicy pomocniczy w leśnictwie, robotnicy pomocniczy w rybołówstwie i łowiectwie, robotnicy pomocniczy w rolnictwie i pokrewni.

Zakończenie

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych oznacza proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w powiecie ostrzeszowskim, na podstawie którego sformułowano następujące wnioski. Analizując zawody deficytowe i nadwyżkowe na lokalnym rynku pracy można stwierdzić, iż najwęższe problemy przy realizacji ofert występują w takich zawodach jak: *rzeźnik-wędliniarz, przedstawiciel handlowy, operator urządzeń przetwórstwa drobiu*. Firma rekrutująca pracowników do zakładu drobiarskiego AMI w Mikstacie, jak również sam zainteresowany zakład złożył oferty na stanowiska: *rzeźnik-wędliniarz i operator urządzeń przetwórstwa drobiu*. W wyniku braku osób bezrobotnych spełniających kryteria wskazane w ofercie na stanowisko *rzeźnik wędliniarz*, pracodawca wnioskuje o wydanie informacji na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych firmy AMI powierzając wykonanie pracy cudzoziemcom.

W przypadku zawodów nadwyżkowych, w których były zarejestrowane osoby bezrobotne, jednak w minionym roku nie zgłaszano ofert wolnych miejsc pracy, wyszczególnić należy takie zawody jak: *pozostali rolnicy produkcji rolnej, technik elektronik, pozostali mechanicy pojazdów samochodowych*. W ewidencji osób bezrobotnych widnieją osoby, które pracowały w gospodarstwie rolnym, dla których nie zgłoszono oferty pracy w 2009 roku. Z kolei osoby w zawodzie - *technik elektronik*, rejestrując się w urzędzie pracy to absolwenci nie posiadający do wiadzenia zawodowego. W związku z powyższym napotykać na trudnościami w znalezieniu zatrudnienia. Powiatowy Urząd Pracy w Ostrzeszowie podejmuje więc działania na rzecz aktywizacji zawodowej tych osób bezrobotnych m.in. poprzez kierowanie ich na staż. W wykazie zawodów nadwyżkowych wyodrębnić można również zawód *monter zestrzajacz urządzeń elektronicznych*. Wynika to z faktu, iż firma LEONI Autokabel Sp. o.o. funkcjonująca na terenie powiatu ostrzeszowskiego w ubiegłym roku przystąpiła do zwolnień grupowych.

Analiza danych przedstawionych w opracowanym monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych umożliwia m.in. sformułowanie wniosków będących podstawą opracowania planów szkoleniowych, a przede wszystkim pozwala na dokładne śledzenie zjawisk zachodzących na lokalnym rynku pracy.